Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES [*HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE*] SECINĀJUMI,
sniegti 2017. gada 29. jūnijā [1]

Lieta C-295/16

Europamur Alimentacíon SA
pret
Dirección General de Comercio y Protección del Consumidor de la Comunidad Autónoma de la Región de Murcia

(*Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Murcia* (Mursijas provinces Administratīvā tiesa Nr. 4, Spānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Patērētāju tiesību aizsardzība – Direktīva 2005/29/EK – Uzņēmēju negodīga komercprakse attiecībā pret patērētājiem – Vairumtirgotāja veikta pārdošana mazumtirgotājiem – Tiesas kompetence – Valsts tiesību akti, kuros vispārīgi aizliegts veikt pārdošanu ar zaudējumiem – Izņēmumi, kas balstīti uz kritērijiem, kuri nav paredzēti Direktīvā 2005/29/EK

I. Ievads

1. *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Murcia* (Mursijas provinces Administratīvā tiesa Nr. 4, Spānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvu 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 ("Negodīgas komercprakses direktīva") [2].

2. Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā par administratīvo sodu, kas uzlikts tirgotājam, kurš nodarbojas ar vairumtirdzniecību, jo ir pārkāpts aizliegums veikt pārdošanu ar zaudējumiem, kas, izņemot divus īpašus gadījumus, ir noteikts Spānijas tiesību aktos par mazumtirdzniecību.

3. Tā kā tirdzniecības prakse, kas aplūkota šajā tiesvedībā, tieši neattiecas uz patērētājiem, bet gan uz vairumtirgotāju un mazumtirgotājiem un tā kā tā neietilpst Direktīvas 2005/29 piemērošanas jomā, konkrēti būs jāizvērtē, vai Tiesa tomēr var lemt par prejudiciālajiem jautājumiem.

4. Gadījumā, ja Tiesa atzītu, ka jautājums ir tās kompetencē, kā es to iesaku, manuprāt, atbilde uz uzdotajiem jautājumiem skaidri izriet no tās judikatūras, saskaņā ar kuru Direktīvai 2005/29 ir pretrunā dalībvalstu tiesiskais regulējums, ar kuru vispārīgi ir aizliegta tāda negodīga komercprakse kā pārdošana ar zaudējumiem, turklāt arī tad, ja šajā regulējumā ir paredzēti izņēmumi, jo šādā regulējumā nav ievēroti aizlieguma nosacījumi, kas definēti minētajā direktīvā.

1 Oriģinālvaloda – franču.

2 OV 2005, L 149, 22. lpp.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

5. Saskaņā ar Direktīvas 2005/29 preambulas 6., 8. un 17. apsvērumu:

"(6) [..] ar šo direktīvu tuvina dalībvalstu tiesību aktus par negodīgu komercpraksi, tostarp negodīgu reklāmu, kas rada tiešu kaitējumu patērētāju ekonomiskajām interesēm, tādējādi radot netiešu kaitējumu likumīgu konkurentu ekonomiskajām interesēm. [..] Tā arī neaptver un neietekmē valsts tiesību aktus par negodīgu komercpraksi, kas rada kaitējumu tikai konkurentu ekonomiskajām interesēm vai attiecas uz tirgotāju darījumiem; pilnībā ņemot vērā subsidiaritātes principu, dalībvalstīs arī turpmāk varēs reglamentēt tādu praksi atbilstīgi Kopienas tiesību aktiem, ja tās to gribēs. [..]

[..]

(8) Ar šo direktīvu patērētāju ekonomiskās intereses ir tieši aizsargātas no negodīgas uzņēmēju komercprakses pret patērētājiem. Tādējādi tā arī netieši sargā likumīgus uzņēmumus no konkurentiem, kas neievēro šajā direktīvā paredzētos spēles noteikumus, un tādēļ garantē godīgu konkurenci jomā, ko koordinē ar šo direktīvu. [..]

[..]

(17) Vēlams precizēt, kāda komercprakse ir negodīga visos apstākļos, lai nodrošinātu lielāku juridisku noteiktību. Tādēļ I pielikumā ietverts pilns visu šādas prakses paveidu saraksts. Šie ir vienīgie komercprakses piemēri, ko var uzskatīt par negodīgiem, neizvērtējot katra atsevišķa gadījuma atbilstību 5. līdz 9. pantam. Sarakstu var grozīt tikai ar šīs direktīvas pārskatīšanu."

6. Saskaņā ar tās 1. pantu šīs direktīvas mērķis ir "dot ieguldījumu iekšējā tirgus pareizā darbībā un sasniegt augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzību, tuvinot dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas uz negodīgu komercpraksi, kura rada kaitējumu patērētāju ekonomiskajām interesēm".

7. Direktīvas 2005/29 2. panta d) punktā "uzņēmēja komercprakse attiecībā pret patērētājiem" šīs direktīvas izpratnē ir definēta kā "jebkura tirgotāja veikta darbība, noklusējums, uzvedība vai apgalvojums, komerciāls paziņojums, tostarp reklāma un tirgdarbība, kas ir tieši saistīta ar produkta popularizēšanu, pārdošanu vai piegādi patērētājiem".

8. Minētās direktīvas 3. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tā "attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem, kā izklāstīts 5. pantā, pirms komercdarījuma, kas attiecas uz kādu produktu, pēc tā un tā laikā".

9. Tās 4. pantā "Iekšējais tirgus" ir noteikts, ka "dalībvalstis neierobežo nedz pakalpojumu sniegšanas brīvību, nedz brīvu preču apriti tādu iemeslu dēļ, kas ir šīs direktīvas tuvinātajā jomā".

10. Direktīvas 2005/29 5. pants "Negodīgas komercprakses aizliegums" ir formulēts šādi:

"1. Negodīga komercprakse ir aizliegta.

2. Komercprakse ir negodīga, ja:

a) tā ir pretrunā profesionālās rūpības prasībām

un

b) tā attiecībā uz produktu būtiski kropļo vai var būtiski kropļot tā vidusmēra patērētāja saimniecisko rīcību, kuru produkts sasniedz vai kuram tas adresēts, vai vidusmēra grupas pārstāvja saimniecisko rīcību attiecībā uz produktu, ja komercprakse ir vērsta uz īpašu patērētāju grupu.

[..]

4. Jo īpaši komercprakse ir negodīga, ja:

a) tā maldina, kā izklāstīts 6. un 7. pantā,

vai

b) tā ir agresīva, kā izklāstīts 8. un 9. pantā.

5. Šīs direktīvas I pielikumā dotajā sarakstā ietverti komercprakses veidi, kas visos apstākļos uzskatāmi par negodīgiem. To pašu vienot[o] sarakstu piemēro visās dalībvalstīs, un to var grozīt tikai ar šīs direktīvas pārskatīšanu."

B. Spānijas tiesības

1. Tiesību akti saistībā ar mazumtirdzniecību

11. Saskaņā ar 1996. gada 15. janvāra *Ley 7/1996 de Ordenación del Comercio Minorista* (Likums 7/1996 par mazumtirdzniecības regulējumu)[3] (turpmāk tekstā – "*LOCM*") preambulu šī likuma mērķis tostarp ir "labot līdzsvara starp lielajiem un mazajiem tirdzniecības uzņēmumiem trūkumu un it īpaši nodrošināt brīvu un lojālu konkurenci. Ir lieki atkārtot, ka brīvas un lojālas konkurences situācijas tūlītējā un taustāmā ietekme izpaužas kā nepārtraukta cenu un kvalitātes, kā arī citu sabiedrībai domāta piedāvājuma un pakalpojumu īpašību uzlabošanās, kas galu galā īstenojas kā visefektīvākā rīcība par labu patērētājiem".

12. *LOCM* 14. panta "Pārdošanas ar zaudējumiem aizliegums" 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Neskarot iepriekšējā panta [, kurā paredzēts cenu noteikšanas brīvības princips,] noteikumus un izņemot šā Likuma II sadaļas IV nodaļā [saistībā ar izpārdošanām] un V nodaļā [saistībā ar likvidāciju] paredzētajos gadījumos, ir aizliegts piedāvāt vai pārdot ar zaudējumiem, izņemot, ja attiecīgā pārdevēja mērķis ir pielāgot [savas cenas] viena vai vairāku konkurentu, kuri var būtiski ietekmēt tā noietu, cenām vai arī ja tiek pārdotas preces, kuras ātri bojājas un kuru derīguma termiņš tuvojas beigām.

Katrā ziņā ir jāievēro Likuma par negodīgu konkurenci noteikumi.

2. Iepriekšējā punkta mērķiem tiek uzskatīts, ka pārdošana notiek ar zaudējumiem, ja precei piemērotā cena ir zemāka nekā rēķinā norādītā pirkuma cena, no kuras ir atskaitīta jebkādas minētajā rēķinā norādītās atlaides proporcionālā daļa, vai zemāka nekā izmaksas saistībā ar nomaiņu, ja tās ir zemākas nekā faktiskās ražošanas izmaksas, ja preces ražotājs ir pats mazumtirgotājs, pieskaitot darījumam uzliekamos netiešos nodokļus."

3 *BOE* Nr. 15, 1996. gada 17. janvāris, 1243. lpp.

13. Šis pārdošanas ar zaudējumiem aizliegums attiecas arī uz "vienībām neatkarīgi no to juridiskās būtības, kas īsteno vairumtirdzniecību", saskaņā ar *LOCM* sesto papildu nosacījumu, kas šajā likumā ir ieviests 1999. gadā [4].

14. Mursijas reģiona autonomā kopiena ir ieviesusi *LOCM* ar 2006. gadā pieņemtu reģionālo likumu [5]. Tā 54. pantā ir paredzēts, ka par smagiem pārkāpumiem tiek piemērots naudas sods no EUR 3001 līdz EUR 15 000. Lai noteiktu "smaga pārkāpuma" esamību, minētajā likumā ir atsauce uz *LOCM*, kura 65. panta 1. punkta c) apakšpunktā kā šāds pārkāpums ir kvalificēta pārdošana ar zaudējumiem. Faktori, kas jāņem vērā, aprēķinot naudas soda apmēru, ir noteikti šā reģionālā likuma 55. pantā, kur it īpaši ir minēts "patērētāja interesēm nodarītā" kaitējuma smagums.

2. Tiesību akti saistībā ar negodīgu konkurenci

15. Saskaņā ar 1991. gada 10. janvāra *Ley 3/1991 de Competencia Desleal* (Likums 3/1991 par negodīgu konkurenci) [6] (turpmāk tekstā – "*LCD*") preambulu:

"[Šis] likums atspoguļo nepieciešamību pielāgot konkurences sistēmu [Spānijas] ekonomikas izveidošanas pamatā esošajām vērtībām. Saskaņā ar 1978. gada Spānijas Konstitūciju ekonomiskā sistēma ir balstīta uz uzņēmējdarbības brīvības principu un tādējādi institucionālajā līmenī – uz brīvas konkurences principu. Parastajam likumdevējam no tā izriet pienākums izveidot precīzus mehānismus, lai nepieļautu iespēju, ka šis princips tiek izkropļots ar negodīgu [komerc]praksi, kas, iespējams, var kavēt konkurētspējīgu tirgus darbību.

Šo konstitucionālo imperatīvu papildina un nostiprina prasība, kas izriet no Konstitūcijas 51. pantā formulētā principa par patērētāja kā parasto tirgus attiecību vājākās puses [tiesību] aizsardzību.

Šis jaunais problēmas aspekts, kas līdz šim nav atspoguļots Spānijas tradicionālajās tiesībās attiecībā uz negodīgu konkurenci, ir bijis ļoti būtisks papildu stimuls jaunu tiesību aktu pieņemšanai."

16. *LCD* 17. pantā "Pārdošana ar zaudējumiem" ir noteikts:

"1. Ja vien citos tiesību vai normatīvajos aktos nav paredzēts citādi, cenas nosaka brīvi.

2. Tomēr pārdošana ar zaudējumiem vai par cenām, kas ir zemākas nekā pirkuma cena, ir uzskatāma par negodīgu šādos gadījumos:

a) ja ar to var maldināt patērētājus par citu šī paša uzņēmuma preču un pakalpojumu cenu līmeni;

b) ja tā var kaitēt citu produktu vai [cita] uzņēmuma tēlam;

c) ja tā ir stratēģijas sastāvdaļa, lai atbrīvotos no konkurenta vai konkurentu grupas tirgū."

4 Noteikums, kas pievienots *LOCM* saskaņā ar 1999. gada 29. decembra *Ley 55/1999 de Medidas fiscales, administrativas y del orden social* (Likums 55/1999, ar ko nosaka fiskālos, administratīvos un sociālos pasākumus) 56. panta 1. punkta 8. apakšpunktu (*BOE* Nr. 312, 1999. gada 30. decembris, 46095. lpp.), turpmāk tekstā – "Likums 55/1999".

5 2006. gada 22. decembra *Ley 11/2006 Sobre régimen del comercio minorista de la región de Murcia* (Likums 11/2006, kas regulē mazumtirdzniecību Mursijas reģionā) (*BORM* Nr. 2, 2007. gada 3. janvāris, 141. lpp.), turpmāk tekstā – "Reģionālais likums 11/2006".

6 *BOE* Nr. 10, 1991. gada 11. janvāris, 959. lpp.

3. Likums 29/2009

17. Direktīva 2005/29 Spānijas tiesībās ir transponēta ar 2009. gada 30. decembra *Ley 29/2009 por la que se modifica el régimen legal de la competencia desleal y de la publicidad para la mejora de la protección de los consumidores y usuarios* (Likums 29/2009 par negodīgas konkurences un reklāmas juridiskā režīma grozīšanu, lai uzlabotu patērētāju un lietotāju aizsardzību)[7] (turpmāk tekstā – "Likums 29/2009").

18. Ar šo likumu tostarp ir grozīti tādi tiesiskie instrumenti kā *LOCM* un *LCD*. Šo likumu iepriekš minētie noteikumi[8] ir palikuši nemainīti.

19. Iesniedzējtiesa norāda, ka ar Likumu 29/2009 *LOCM* 18. pantam ir pievienots trešais punkts, saskaņā ar kuru pārdošanas veicināšana "ir uzskatāma par negodīgu, ja ir izpildīti [*LCD*] 5. pantā paredzētie nosacījumi"[9].

20. Tā arī uzsver, ka ar Likumu 29/2009 *LCD* 4. pants ir grozīts tā, ka tajā ir noteikti kritēriji, kas ļauj komercpraksi kvalificēt kā "negodīgu", kā ir definēts Direktīvas 2005/29 5. pantā. Tā piebilst, ka *LCD* 5. un 7. panta jaunais formulējums ir tāds pats kā attiecīgi šīs direktīvas 6. pants ("Maldinošas darbības") un 7. pants ("Maldinoša noklusēšana")[10].

III. Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

21. *Europamur Alimentación SA* (turpmāk tekstā – "*Europamur*") ir vairumtirgotājs, kurš lielveikalos, kā arī vietējos veikalos pārdod mājsaimniecības un pārtikas preces. *Europamur*, būdams integrēts centralizētajā iepirkumu struktūrā, var piedāvāt saviem klientiem – mazajiem tirdzniecības uzņēmumiem – preces par konkurētspējīgām cenām, lai tie varētu konkurēt ar lielveikaliem un lielām izplatīšanas ķēdēm.

22. Ar 2015. gada 23. februāra lēmumu *Dirección General de Comercio y Protección del Consumidor de la Comunidad Autónoma de la Región de Murcia* (Mursijas reģiona autonomās kopienas Tirdzniecības un patērētāju tiesību aizsardzības ģenerāldirektorāts, Spānija, turpmāk tekstā – "reģionālā administrācija"), kas iepriekš saucās *Dirección General de Consumo, Comercio y Artesanía de la Comunidad Autónoma de la Región de Murcia* (Mursijas reģiona autonomās kopienas Patēriņa, tirdzniecības un amatniecības ģenerāldirektorāts), uzlika *Europamur* EUR 3001 sodu par aizlieguma, kas izriet no *LOCM* 14. panta, pārkāpumu, veicot noteiktu preču, kuras tas tirgo, pārdošanu ar zaudējumiem.

23. Reģionālā administrācija šo lēmumu it īpaši ir pamatojusi ar dažādiem apsvērumiem saistībā ar patērētāju tiesību aizsardzību[11]. Turklāt, nosakot naudas soda apmēru, reģionālā administrācija ir ņēmusi vērā "patērētāju interesēm radīta smaga kaitējuma" kritēriju, kas paredzēts Reģionālā likuma 11/2006 55. pantā. Taču tā nav precizējusi, cik lielā mērā *Europamur* rīcība *in concreto* ir kaitējusi patērētāju interesēm, ņemot vērā, ka saskaņā ar valdošo *LOCM* 14. panta interpretāciju pārdošana ar zaudējumiem pati par sevi esot tāda, kas rada kaitējumu patērētājiem un klientiem.

7 *BOE* Nr. 315, 2009. gada 31. decembris, 112039. lpp.

8 Skat. šo secinājumu 11.–16. punktu.

9 Skat. Likuma 29/2009 4. pantu. Es atzīmēju, ka tajā ir arī atsauce uz *LCD* noteikumiem grozītajā *LOCM* 22. pantā (par daudzlīmeņu pārdošanu), 23. pantā (par piramīdas veida pārdošanu) un 32. pantā (par pārdošanu ar dāvanu vai prēmiju).

10 Skat. Likuma 29/2009 1. pantu.

11 Šī administrācija norādīja, ka atlaidēm "nebūtu jākaitē patērētāju un lietotāju spējai sniegt pareizu līgumisku piekrišanu attiecībā uz konkrēta uzņēmēja vai uzņēmuma piemēroto cenu līmeni". Tā arī uzsvēra "pārkāpuma sociālo nozīmīgumu, kas skar visus Mursijas reģiona komersantus un patērētājus [..], jo pārkāpuma izdarītājam ir [..] ekonomiski mērķi, tostarp arī radīt piedāvājumus, kuri darbojas kā ēsma vai āķis, pievilinot attiecīgajām precēm, lai mudinātu patērētājus iegādāties tā paša uzņēmuma preces vai pakalpojumus, kā arī slēpts nodoms atturēt konkurentus vai atbrīvoties no konkurentiem".

24. *Europamur* apstrīdēja minēto lēmumu, cita starpā apgalvojot, ka ir nepieciešams, lai mazie uzņēmēji varētu pielīdzināt savas cenas konkurentu cenām, ka attiecībā uz to ir jāievēro no *LCD* 17. panta izrietošais pierādīšanas režīms un ka rīcība, par kuru uzlikts sods, nekādi nav kaitējusi patērētājiem. Tā arī apgalvoja, ka uzliktais sods esot pretrunā Savienības tiesībām, tāpēc ka Direktīva 2005/29 neesot pienācīgi transponēta iekšējā tiesību sistēmā ar Likumu 29/2009, jo ar to neesot ticis grozīts *LOCM* 14. panta formulējums.

25. Aizstāvībai reģionālā administrācija it īpaši apgalvoja, ka *LOCM* soda sankciju režīms, kas it īpaši ir bijis paredzēts, lai aizsargātu patērētāju intereses, neesot saistīts ar *LCD*, kurā drīzāk ir paredzētas attiecības starp pašiem uzņēmējiem, tāpēc *LOCM* 14. pantā noteiktais aizliegums varot tikt piemērots arī tad, ja *LCD* 17. pantā paredzētie nosacījumi nav izpildīti. Tā piebilda, ka valsts tiesību norma neesot pretrunā Savienības tiesību normai.

26. Šajos apstākļos *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Murcia* (Mursijas provinces Administratīvā tiesa Nr. 4) ar 2016. gada 27. aprīļa lēmumu, kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 25. maijā, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīva [2005/29] par negodīgu komercpraksi ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to nav saderīga tāda valsts tiesību norma kā [*LOCM*] 14. pants, kas ir striktāks nekā attiecīgā direktīva, jo ar to automātiski ir aizliegts – tostarp vairumtirgotājiem – veikt pārdošanu ar zaudējumiem, uzskatot šo praksi par administratīvo pārkāpumu un tādējādi nosakot par to naudas sodus, ņemot vērā, ka Spānijas likuma mērķis ir ne vien regulēt tirgu, bet arī aizsargāt patērētāju intereses?

2) Vai Direktīva [2005/29] ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to nav saderīgs minētais [*LOCM*] 14. pants, tostarp arī tad, ja ar šo valsts tiesību normu ir atļauta iespēja no vispārējā aizlieguma izslēgt pārdošanu ar zaudējumiem gadījumos, kad i) pārkāpuma izdarītājs pierāda, ka pārdošanas ar zaudējumiem mērķis bija pielīdzināt savas cenas viena vai vairāku konkurentu cenām, kas var būtiski ietekmēt viņa noietu, vai kad ii) runa ir par precēm, kuras ātri bojājas un kuru derīguma termiņš drīzumā beigsies?"

27. *Europamur* un Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. Tiesas sēdē, kas notika 2017. gada 6. aprīlī, *Europamur*, Spānijas valdība un Komisija sniedza mutvārdu apsvērumus.

IV. Vērtējums

A. Par pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma saturu

28. Pamatojot savu lēmumu par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Murcia* (Mursijas provinces Administratīvā tiesa Nr. 4) norāda, ka *LOCM* mērķis ir aizsargāt patērētāju tiesības, tostarp gadījumā, kā tas ir pamatlietā, kad pārdošana notiek starp vairumtirgotājiem un mazajiem uzņēmējiem, jo šādi darījumi starp tirgotājiem ietekmē arī patērētājus. Faktiski patērētājs, iepērkoties pie mazajiem tirgotājiem, gūst labumu no kopīgas pasūtījumu veikšanas pie vairumtirgotāja, pretējā gadījumā mazumtirgotājs nespētu konkurēt ar tirdzniecības ķēdēm un lielveikaliem, kuru pirktspēja, nepārprotami, ir lielāka.

29. Šī tiesa nenorāda precīzus iemeslus, kādēļ *LOCM* 14. pants, ar kuru ir aizliegta pārdošana ar zaudējumiem, ir kļuvis piemērojams arī vienībām, kuras īsteno vairumtirdzniecību saskaņā ar sesto papildu noteikumu, kas *LOCM* ieviests ar Likumu 55/1999, un, cik man zināms, pēdējā minētā [likuma] preambulā saistībā ar to nav nekādas norādes. Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir vien minēts, ka "ar [*LOCM*] nodrošinātā patērētāja tiesību aizsardzība ir pamatota, jo vairumtirgotāja ar zaudējumiem veiktā pārdošana skar patērētāju un ietekmē viņa rīcību saistībā ar attiecīgo produktu vai patēriņa preci".

30. Iesniedzējtiesa norāda, ka ar *LOCM* 14. pantu ir aizliegta pārdošana ar zaudējumiem pati par sevi, nenosakot prasību, lai sodu piemērojošā iestāde pierādītu, ka pārkāpēja prakse ir kaitējusi patērētāju interesēm Direktīvas 2005/29 5. panta izpratnē, bet minētajā valsts tiesību normā ieinteresētajai personai tomēr esot ļauts attaisnot savu rīcību, balstoties uz diviem īpašiem pamatiem, proti, vai nu mērķi savas cenas pielīdzināt konkurentu, kuri būtiski apdraud viņa noietu, cenām, vai arī, ja produkti, kas tiek pārdoti ar zaudējumiem, ātri bojājas.

31. Prasītāja pamatlietā apgalvo, ka šāda pierādīšanas pienākuma pāreja, no kuras izriet, ka iespējamam pārkāpējam ir jāpierāda pārmestās rīcības godīgums, neesot saskaņā ar Direktīvu 2005/29, jo pārdošana ar zaudējumiem nav iekļauta šīs direktīvas I pielikumā pievienotajā to komercprakšu sarakstā, kuras jebkuros apstākļos ir uzskatāmas par negodīgām.

32. Šajā ziņā iesniedzējtiesa uzsver, ka, pat ja attiecīgais tirgotājs pierādītu, ka aplūkotā pārdošana ar zaudējumiem neatbilst nevienam no komercprakses negodīguma kritērijiem, kas paredzēti Direktīvā 2005/29 [12], šāda pārdošana tik un tā būtu aizliegta saskaņā ar *LOCM* 14. pantu un tā būtu sodāma, ja vien tirgotājs nevarētu pierādīt, ka pastāv kāds no iepriekš minētajā likumā paredzētajiem diviem attaisnojošajiem pamatiem.

33. Visbeidzot, šī tiesa norāda, ka *LOCM* 14. pantā, kas nav ticis grozīts, transponējot Direktīvu 2005/29, "ir saglabāta neskaidra atsauce uz faktu, ka "katrā ziņā ir piemērojamas [*LCD*] tiesību normas"", lai gan *LCD* 17. pantā paredzētais pārdošanas ar zaudējumiem aizlieguma režīms esot pretrunā tam, kas izriet no *LOCM* [13].

B. Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

34. Ņemot vērā pamatlietas gan faktu, gan tiesību apstākļus, Spānijas valdība un Komisija ir izvirzījušas iebildumus par Direktīvas 2005/29 piemērojamību šajā kontekstā.

35. Vispirms es norādīšu, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas izvirza gluži jaunu aspektu saistībā ar valsts tiesību normu [14] īpašu kombināciju, manuprāt, ir pieņemams, ņemot vērā iesniedzējtiesas sniegtās norādes, no kurām izriet, ka lūgtā interpretācija tai esot nepieciešama, lai atrisinātu šo strīdu, lai arī tas attiecas uz pārdošanu ar zaudējumiem starp tirgotājiem, kas tādējādi neietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā. Tas tā ir tāpēc, ka saskaņā ar attiecīgajām Spānijas tiesību normām šāda situācija ir pielīdzināma pārdošanai starp tirgotāju un patērētāju, uz kuru attiecas minētā piemērošanas joma.

36. Šajā ziņā es atzīmēju, *pirmkārt*, ka ir skaidrs, ka Tiesa ir atkārtoti lēmusi, ka tāda *pārdošana ar zaudējumiem*, kāda tiek aplūkota pamatlietā, ir uzskatāma par "komercpraksi" Direktīvas 2005/29 2. panta d) punkta izpratnē un tādēļ uz to attiecas šajā iepriekš minētajā normā noteiktās prasības [15].

12 Konkrētāk, profesionālās rūpības trūkums, patērētāju rīcības kropļošana un maldināšana vai agresīva prakse saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 1. un 4. punktu.

13 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar *LCD* 17. pantu par negodīgu netiek uzskatīta pilnībā visa pārdošana ar zaudējumiem, kā tas ir saskaņā ar *LOCM* 14. pantu, bet gan tikai tāda, kas atbilst minētajā 17. pantā paredzētajiem nosacījumiem (proti, kas maldina patērētāju, kaitē preces vai iestādes tēlam vai kuras mērķis ir izstumt konkurentus), un ka tāpēc, lai varētu piemērot sodu, ir jāpierāda šādas pārdošanas negodīgais raksturs.

14 Šajā lietā ir uzdots jauns tiesību jautājums par pieteikuma pieņemamību, ciktāl ir jānosaka, vai Tiesai ir jāatbild uz jautājumu par to, vai Savienības tiesībām ir pretrunā valsts tiesību norma (proti, *LOCM* 14. pants), kura nepārprotami ietilpst Direktīvas 2005/29 piemērošanas jomā, bet kura citas valsts tiesību normas dēļ (proti, *LOCM* sestais papildu noteikums) ir kļuvusi piemērojama gadījumā, uz kuru neattiecas minētās direktīvas piemērošanas joma. Šajā ziņā skat. šo secinājumu 41. un nākamos punktus.

15 Skat. 2013. gada 7. marta rīkojumu *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154, 20.–22. punkts un tajos minētā judikatūra), kur ir norādīts, ka šāda pārdošana, kuras "mērķis ir ievilināt patērētājus tirgotāja tirdzniecības telpās un mudināt minētos patērētājus veikt pirkumus", "ietilpst uzņēmēja komercstratēģijā un tieši attiecas uz tā pārdošanas veicināšanu un noietu". 2017. gada 4. maija spriedumā *Vanderborght* (C-339/15, EU:C:2017:335, 23. punkts) Tiesa ir atgādinājusi, ka minētajā 2. panta d) punktā ir izmantots "sevišķi plašs formulējums", lai definētu "komercprakses" jēdzienu.

37. *Otrkārt*, neraugoties uz pretējo viedokli, kuru tiesas sēdē ir paudusi Spānijas valdība, es uzskatu, ka valsts tiesību normu, kas piemērojamas pamatlietā, un, it īpaši, *LOCM* 14. panta mērķis patiešām ir *patērētāju tiesību aizsardzība*, tāpēc atbilstoši Tiesas judikatūrai šajā jautājumā šīs tiesību normas ietilpst Direktīvas 2005/29 piemērošanas jomā [16].

38. Kā norāda iesniedzējtiesa, no *LOCM* preambulas izriet, ka šī likuma mērķis tostarp nepārprotami ir nodrošināt patērētāju tiesību aizsardzību [17]. Spānijas judikatūra lielākoties, šķiet, apstiprina šo mērķi, it īpaši attiecībā uz *LOCM* 14. pantu par pārdošanas ar zaudējumiem, kas minēta prejudiciālajos jautājumos, aizliegumu [18]. Turklāt administratīvais lēmums, kas tiek aplūkots pamatlietā, nepārprotami ir balstīts uz šo pašu mērķi [19].

39. Pat pieņemot, kā to tiesas sēdē ir apgalvojusi Spānijas valdība, ka patērētāju tiesību aizsardzība nav bijusi Spānijas likumdevēja galvenais iecerētais mērķis, pieņemot *LOCM*, šādam apsvērumam, manuprāt, nav nozīmes, lai varētu noteikt, vai valsts tiesību norma ietilpst vai neietilpst Direktīvas 2005/29 piemērošanas jomā. Turklāt Tiesa ir lēmusi, ka, tā kā ar šo [tiesību] instrumentu ir veikta pilnīga noteikumu par uzņēmumu negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem saskaņošana, valdība nevar pamatoti apgalvot, ka valsts tiesību norma neietilpst minētajā piemērošanas jomā, jo ar to galvenokārt esot iecerēts īstenot mērķus, kas nav saistīti ar patērētāju tiesību aizsardzību [20]. Tāpat tā jau ir atzinusi, ka valsts tiesību aktiem var būt ietekme uz attiecībām starp saimnieciskās darbības subjektiem, vienlaikus īstenojot mērķi aizsargāt patērētājus, un tādējādi tie var ietilpt Direktīvas 2005/29 [21] piemērošanas jomā. Tā tas, manuprāt, ir arī šajā lietā.

40. Katrā ziņā pašai iesniedzējtiesai, nevis Tiesai ir jānosaka pamatlietā piemērojamo valsts tiesību normu saturs un mērķi [22], līdz ar to Tiesai ir saistošs valsts tiesu šajā ziņā paustais viedoklis, nevis tai iesniegtie apsvērumi [23].

41. Taču, *treškārt*, es uzskatu, ka ar iepriekš minētajiem apsvērumiem nav pietiekami, lai Tiesa varētu atzīt, ka tās kompetencē ir atbildēt uz šajā lietā uzdotajiem jautājumiem [24], jo pamatlietā aplūkotās komercprakses īpatnība ir tāda, ka tā attiecas nevis uz tiešu pārdošanu patērētājiem, bet gan uz *vairumtirgotāja veiktu pārdošanu mazumtirgotājiem*, kuri paši veic tālākpārdošanu patērētājiem.

16 Skat. it īpaši spriedumu, 2013. gada 17. janvāris, *Köck* (C-206/11, EU:C:2013:14, 28.–33. punkts), kā arī rīkojumus, 2013. gada 7. marts, *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154, 17. punkts), un 2015. gada 8. septembris, *Cdiscount* (C-13/15, EU:C:2015:560, 29. punkts).

17 Vispirms citējot minētā paskaidrojuma fragmentu, iesniedzējtiesa norāda, ka "*acīmredzams LOCM mērķis* it īpaši ir patērētāju tiesību aizsardzība" (mans izcēlums), un sava pirmā prejudiciālā jautājuma beigās vēlreiz apstiprina šo analīzi. Skat. arī šo secinājumu 11. un 28. punktu.

18 Saskaņā ar iesniedzējtiesas lēmumu Spānijas autonomo kopienu *Tribunales Superiores de Justicia* (Augstāko tiesu) teju vienprātīgā nostāja liecina, ka "ar mērķi efektīvāk aizstāvēt patērētājus un klientus savā materiālās piemērošanas jomā [*LOCM* un, it īpaši, tā 14. pants] attiecībā uz pārdošanas ar zaudējumiem praksi ir daudz ierobežojošāks nekā [*LCD* un, it īpaši, tā 17. pants]".

19 Skat. šo secinājumu 23. punktu un 11. zemsvītras piezīmi.

20 Skat. 2010. gada 9. novembra spriedumu *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* (C-540/08, EU:C:2010:660, 25.–28. punkts) saistībā ar Austrijas valdības apgalvojumiem, saskaņā ar kuriem pamatlietā aplūkotās valsts tiesību normas mērķis galvenokārt esot īstenot mērķus, kas saistīti ar plašsaziņas līdzekļu daudzveidības saglabāšanu.

21 Skat. rīkojumu, 2013. gada 7. marts, *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154, 18. punkts). Šajā ziņā skat. arī Direktīvas 2005/29 preambulas 8. apsvērumu, saskaņā ar kuru tā leģitīmus uzņēmumus netieši aizsargā arī no konkurentiem, kuri neievēro šajā instrumentā paredzētos noteikumus.

22 Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kontekstā Tiesai nav ne jālemj par dalībvalsts iekšējo tiesību interpretāciju, ne jāspriež par to, vai iesniedzējtiesa pareizi tās interpretē (it īpaši rīkojums, 2011. gada 30. jūnijs, *Wamo*, C-288/10, EU:C:2011:443, 26. un nākamie punkti; spriedumi, 2013. gada 13. jūnijs, *Kostov*, C-62/12, EU:C:2013:391, 24. un 25. punkts; 2016. gada 21. septembris, *Etablissements Fr. Colruyt*, C-221/15, EU:C:2016:704, 15. punkts, kā arī 2017. gada 4. maijs, *HanseYachts*, C-29/16, EU:C:2017:343, 34. punkts).

23 Skat. it īpaši spriedumus, 2016. gada 8. jūnijs, *Hünnebeck* (C-479/14, EU:C:2016:412, 36. punkts), kā arī 2016. gada 21. jūnijs, *New Valmar* (C-15/15, EU:C:2016:464, 25. punkts).

24 Pēc analoģijas skat. spriedumu, 2013. gada 17. oktobris, *RLvS* (C-391/12, EU:C:2013:669, 34. un 35. punkts).

42. Tāpat kā Spānijas valdība un Komisija es konstatēju, ka Direktīvas 2005/29 piemērošanas joma ierobežoti attiecas tikai uz uzņēmumu negodīgu komercpraksi, kas tieši rada kaitējumu patērētāju ekonomiskajām interesēm, par ko liecina gan šīs direktīvas nosaukums, gan vairākas tās normas [25]. Proti, tā pati par sevi nav piemērojama attiecībā uz negodīgu komercpraksi, kas skar "vienīgi" konkurentu ekonomiskās intereses vai kas, kā šajā pamatlietā, attiecas uz darījumiem starp tirgotājiem [26].

43. Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesa var atzīt, ka tās kompetencē ir atbildēt uz tai uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem arī tad, ja Savienības tiesību normas, kuru interpretācija ir lūgta, nav piemērojamas faktiem pamatlietā, gadījumā, ja minētās tiesību normas ir padarītas tieši un bez nosacījumiem piemērojamas valsts tiesībās. Ja risinājumi, kuri valsts tiesību aktos ir sniegti situācijām, uz kurām neattiecas aplūkotā Savienības tiesību akta piemērošanas joma, atbilst tiem, kādi ir paredzēti minētajā tiesību aktā, tas noteikti ir Savienības interesēs, lai, nepieļaujot turpmākas interpretācijas atšķirības, normas, kuras ir pārņemtas no šī tiesību akta, tiktu interpretētas vienveidīgi. Tāpēc Tiesa ir aicināta pārbaudīt, vai pastāv pietiekami precīzas norādes, lai varētu konstatēt šo atsauci uz Savienības tiesībām, ņemot vērā informāciju, kas šim nolūkam ir sniegta lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu [27].

44. Tāpat no Tiesas judikatūras izriet, ka, lai arī tiesību aktos, ar kuriem valsts tiesībās transponēta direktīva, Savienības tiesību normas, par kurām ir uzdoti prejudiciālie jautājumi, nav pārņemtas burtiski, prejudiciāla nolēmuma pieņemšana var būt Tiesas kompetencē, ja lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir atzīts, ka jebkura Tiesas sniegta šo tiesību normu interpretācija būs saistoša, lai iesniedzējtiesa varētu atrisināt pamatlietu [28].

45. Šajā lietā es uzskatu, ka pastāv patiesa interese, lai Tiesa veiktu Direktīvas 2005/29 tiesību normu interpretāciju, jo no pietiekami precīzām norādēm, kuras sniegusi iesniedzējtiesa, izriet, ka minētās direktīvas normas ar valsts tiesībām ir padarītas piemērojamas – lai gan, manuprāt, kļūdaini [29] – tādās situācijās, kādas tiek aplūkotas pamatlietā un kas neizriet no šīs direktīvas piemērošanas jomas [30].

46. Protams, no rīkojuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka valsts tiesību normas, kas piemērotas saskaņā ar pamatlietā apstrīdēto lēmumu, – proti, *LOCM* 14. pants, ar kuru mazumtirdzniecībā ir aizliegta pārdošana ar zaudējumiem, un *LOCM* sestais papildu noteikums, ar kuru šis aizliegums ir attiecināts arī uz vairumtirgotājiem, – bez skaidriem iemesliem nav grozītas ar Likumu 29/2009, ar kuru Spānijas tiesībās ir transponēta Direktīva 2005/29 [31].

47. Taču citi *LOCM* noteikumi ir grozīti ar Likumu 29/2009, un tas nozīmē, ka valsts likumdevējs šīs transponēšanas laikā apzināti ir nolēmis saglabāt minētā 14. panta un sestā papildu noteikuma formulējumu, ļoti iespējams tāpēc, ka ir uzskatījis, ka pēdējie minētie atbilst Direktīvai 2005/29. Es uzskatu, ka izvēle saglabāt valsts tiesību normas, tāpat kā būtisku grozījumu, piemēram, valsts tiesību normu pārformulēšanas vai atcelšanas, veikšana, ir uzskatāma par direktīvas transponēšanas aktu.

25 Skat. it īpaši Direktīvas 2005/29 preambulas 6.–8. apsvērumu, 1. pantu, 2. panta d) punktu un 3. panta 1. punktu.

26 Skat. it īpaši ģenerāladvokātes V. Trstenjakas [*V. Trstenjak*] secinājumus lietā *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* (C-540/08, EU:C:2010:161, 43. un nākamie punkti); rīkojumu, 2011. gada 30. jūnijs, *Wamo* (C-288/10, EU:C:2011:443, 22. punkts); spriedumu, 2013. gada 17. janvāris, *Köck* (C-206/11, EU:C:2013:14, 30. punkts), kā arī rīkojumu, 2015. gada 8. septembris, *Cdiscount* (C-13/15, EU:C:2015:560, 26. punkts).

27 Skat. it īpaši spriedumus, 2012. gada 18. oktobris, *Nolan* (C-583/10, EU:C:2012:638, 45. un nākamie punkti); 2013. gada 7. novembris, *Romeo* (C-313/12, EU:C:2013:718, 21. un nākamie punkti); rīkojumu, 2016. gada 12. maijs, *Sahyouni* (C-281/15, EU:C:2016:343, 27. un nākamie punkti), kā arī spriedumu, 2016. gada 15. novembris, *Ullens de Schooten* (C-268/15, EU:C:2016:874, 53. un nākamie punkti).

28 Šajā ziņā skat. spriedumu, 2003. gada 7. janvāris, *BIAO* (C-306/99, EU:C:2003:3, 90. un nākamie punkti).

29 Skat. šo secinājumu 53. un nākamos punktus.

30 Savukārt tiesas sēdē Komisija norādīja, ka neesot atradusi pietiekami precīzas norādes, lai varētu uzskatīt, ka Spānijas likumdevējam varētu būt bijis nolūks Direktīvā 2005/29 paredzēto aizsardzības režīmu paplašināt arī attiecībā uz darījumiem starp profesionāļiem.

31 Minēto tiesību normu reformas neesamības iemesli neizriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, un man šķiet, ka Likuma 29/2009 preambulā nav ietverti apsvērumi attiecībā uz it īpaši pārdošanas ar zaudējumiem juridisko režīmu. Savos mutvārdu apsvērumos Spānijas valdība, nenorādot ne uz vienu būtisku avotu, ir apgalvojusi, ka likumdevējs ir uzskatījis, ka *LOCM* 14. pants neesot saistīts ar patērētāju tiesību aizsardzību, un tādēļ, transponējot Direktīvu 2005/29, šo pantu nav grozījis.

48. Turklāt es uzskatu, ka apstrīdētais sods ir balstīts uz *LOCM* 14. pantu, kas ir skaidri minēts prejudiciālajos jautājumos, un ka, ja pamatlieta attiektos nevis uz pārdošanu starp vairumtirgotāju un mazumtirgotāju, bet gan uz pārdošanu tieši starp tirgotāju un patērētājiem, nebūtu nekādu šaubu, ka atbildes sniegšana uz šo jautājumu būtu Tiesas kompetencē. Šajā lietā neskaidrība pastāv vienīgi tādēļ, ka saskaņā ar *LOCM* sesto papildu noteikumu minētā 14. panta piemērošanas joma ir paplašināti attiecināta uz pārdošanu starp tirgotājiem. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šeit izteiktās varbūtības par Direktīvas 2005/29 interpretāciju juridiski abos gadījumos ir vienādas, ciktāl, ja Tiesa nolemtu, ka minētajai direktīvai ir pretrunā tādas valsts tiesību normas, kādas ir paredzētas *LOCM* 14. pantā, tā tiešas sekas būtu tādas, ka apstrīdētais lēmums un tādējādi arī uzliktais naudas sods nebūtu pamatots saskaņā ar Spānijas tiesībām.

49. Turklāt iesniedzējtiesa uzsver, ka *LOCM* 14. panta 1. punkta otrajā daļā ir iekļauta skaidra atsauce uz *LCD*[32] normām, tāpat kā *LOCM* 18. panta 3. punktā, kas grozīts ar Likumu 29/2009[33]. Ar pēdējo minēto likumu ir pārformulēti vairāki *LCD* panti, it īpaši, lai tajos iekļautu kritērijus, kas ļauj kvalificēt komercpraksi kā "negodīgu" Direktīvas 2005/29[34] izpratnē, un prasītāja pamatlietā tieši tā arī apgalvo, ka kompetentajai reģionālajai administrācijai šos kritērijus būtu vajadzējis ievērot[35].

50. Šajā īpašajā kontekstā iesniedzējtiesa uzskata, ka "[šajā gadījumā] jautājums ir par to, vai Direktīva 2005/29 [ir jāinterpretē tā, ka tai] ir pretrunā [Spānijas judikatūrā valdošā] *LOCM* 14. panta interpretācija, saskaņā ar kuru pārdošana ar zaudējumiem pati par sevi ir aizliegta un sodāma, un nav jākonstatē maldinoši noklusējumi vai agresīva vai vispārīgi negodīga komercprakse", lai gan "[Direktīvā 2005/29] negodīgo komercprakšu sarakstā pārdošana ar zaudējumiem vispār nav minēta"[36].

51. Tādēļ es uzskatu, ka Direktīvas 2005/29 normas, kuras, vismaz daļēji, ir pārņemtas attiecīgajās Spānijas tiesību normās, Tiesai, lai izvairītos no atšķirīgas interpretācijas riska šajā ziņā un tāpēc, ka atbilde uz uzdotajiem jautājumiem šķiet būtiska strīda pamatlietā atrisināšanai, ir jāinterpretē vienveidīgi.

52. Ņemot vērā visus šos elementus, es uzskatu, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams un ka Tiesai ir jāatzīst, ka tās kompetencē ir atbildēt uz šajā lietā uzdotajiem jautājumiem.

C. Par pamatlietā aplūkotā valsts tiesiskā regulējuma pieļaujamību saskaņā ar Direktīvu 2005/29

53. Ar diviem prejudiciālajiem jautājumiem, kuri, manuprāt, ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai Direktīvai 2005/29 ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds tiek aplūkots pamatlietā, ar kuru vispārīgi ir aizliegta pārdošana ar zaudējumiem, tostarp darījumos starp vairumtirgotājiem un mazumtirgotājiem, izņemot gadījumus, kad pārkāpējs pierāda, ka pārdošanas ar zaudējumiem mērķis ir bijis pielīdzināt savas cenas viena vai vairāku konkurentu cenām, kuras var radīt būtisku kaitējumu viņa noietam, vai arī, ja attiecīgās preces ir tādas, kas bojājas, un tuvojas to derīguma termiņa beigas.

54. Šajā ziņā mani apsvērumi būs diezgan īsi, jo, manuprāt, no Tiesas judikatūras šajā jomā izriet, ka uz uzdotajiem jautājumiem ir jāsniedz apstiprinoša atbilde.

32 Jāņem vērā, ka saskaņā ar tā preambulu arī *LCD* mērķis ir patērētāju tiesību aizsardzība (skat. šo secinājumu 15. punktu).

33 Skat. šo secinājumu 19. punktu un 9. zemsvītras piezīmi, kā arī šo secinājumu 33. punktu.

34 Skat. šo secinājumu 20. punktu.

35 Tiesas sēdē *Europamur* norādīja, ka saskaņā ar Likuma 29/2009 preambulu tā mērķis esot apvienot juridiskos režīmus, kas piemērojami saistībā ar negodīgu komercpraksi, neatkarīgi no tā, kas ir attiecīgo preču mērķauditorija – profesionālis vai patērētājs –, un ka tāpēc *LOCM* un *LCD* tiesību normas ir jālasa kopā.

36 Skat. arī šo secinājumu 32. punktu.

55. Tiesa jau ir norādījusi, ka Direktīva 2005/29 šajā ziņā ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā jebkura valsts tiesību norma, ar kuru vispārīgi ir aizliegts piedāvāt pārdošanai vai pārdot preces ar zaudējumiem, un saistībā ar faktisko kontekstu katrā gadījumā nav jānosaka, vai attiecīgajai komercdarbībai ir "negodīgs" raksturs, ņemot vērā šās direktīvas 5.–9. pantā minētos kritērijus, un nav jāatzīst kompetentajām tiesām novērtējuma brīvība šajā ziņā, jo šīs tiesību normas mērķis ir aizsargāt patērētāju tiesības [37].

56. Attiecībā uz pēdējo minēto punktu es vienīgi atgādināšu, ka šajā lietā iesniedzējtiesa, atšķirībā no Spānijas valdības mutvārdu apsvērumos paustā, uzskata, ka *LOCM* mērķis it īpaši ir patērētāju tiesību aizsardzība, kas, manuprāt, patiešām izriet no šā likuma pamatojuma [38].

57. Lai nolemtu tā, kā ir norādīts iepriekš, Tiesa vispirms atgādināja, ka, tā kā ar Direktīvu 2005/29 ir veikta pilnīga noteikumu par uzņēmumu negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem saskaņošana, dalībvalstis, kā tas ir skaidri paredzēts tās 4. pantā, nevar noteikt pasākumus, kas ir vairāk ierobežojoši par šajā direktīvā paredzētajiem, pat lai nodrošinātu augstāku patērētāju tiesību aizsardzības līmeni [39].

58. Tiesa arī uzsvēra, ka minētās direktīvas 5. pantā ir izklāstīti kritēriji, kas ļauj noteikt apstākļus, kuros komercprakse ir jāuzskata par negodīgu un tādēļ aizliedzamu. Tā piebilda, ka Direktīvas 2005/29 I pielikumā ir iekļauts izsmeļošs 31 komercprakses, kas saskaņā ar minētā 5. panta 5. punktu "jebkuros apstākļos" ir uzskatāma par negodīgu, saraksts, no kura izriet, kā tas ir precizēts tās preambulas 17. apsvērumā [40], ka vienīgi minētās prakses ir uzskatāmas par negodīgām, neiebilstot pret vērtējumu katrā atsevišķā gadījumā saskaņā ar šīs direktīvas 5.–9. panta noteikumiem [41].

59. Visbeidzot, tā norādīja, ka prakses, kas paredz preces piedāvāt pārdošanai vai pārdot ar zaudējumiem, nav minētas Direktīvas 2005/29 I pielikumā un ka tāpēc tās nevar tikt aizliegtas "jebkuros apstākļos", bet var tikt aizliegtas tikai tad, ja ir veikts īpašs izvērtējums, kas ļauj konstatēt to negodīgo raksturu [42].

60. Tāpat kā *Europamur* un Komisija es uzskatu, ka šis pamatojums un no tā izrietošais secinājums ir pilnībā transponējami šajā lietā. Attiecībā uz valsts tiesību normu, kas tiek aplūkota pamatlietā, proti, *LOCM* 14. pantu, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka tajā vispārīgi ir aizliegta pārdošana ar zaudējumiem, un iestādēm, kuru uzdevums ir sodīt pārkāpējus, nav jākonstatē attiecīgās komercdarbības "negodīgais" raksturs, ņemot vērā Direktīvas 2005/29 5.–9. pantā minētos kritērijus [43]. Saskaņā ar iepriekš minēto Tiesas judikatūru šāds aizliegums ir pretrunā šīs direktīvas prasībām [44].

37 Skat. rīkojumu, 2013. gada 7. marts, *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154, 30. un 31. punkts).

38 Skat. arī šo secinājumu 11. un 38. punktu.

39 Skat. it īpaši spriedumu, 2010. gada 9. novembris, *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* (C-540/08, EU:C:2010:660, 30. punkts); rīkojumu, 2013. gada 7. marts, *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154, 24. punkts), kā arī spriedumu, 2014. gada 10. jūlijs, Komisija/Beļģija (C-421/12, EU:C:2014:2064, 61. punkts).

40 Saskaņā ar šo apsvērumu fakts, ka šajā pielikumā ir izveidots "komercprakse[s], kas jebkuros apstākļos uzskatāma par negodīgu" "pilns [..] saraksts", ļauj "nodrošināt [..] lielāku juridisku noteiktību".

41 Skat. spriedumus, 2009. gada 23. aprīlis, *VTB-VAB* un *Galatea* (C-261/07 un C-299/07, EU:C:2009:244, 56. un nākamie punkti); 2013. gada 17. janvāris, *Köck* (C-206/11, EU:C:2013:14, 35. un nākamie punkti); rīkojumu, 2013. gada 7. marts, *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154, 25.–28. punkts); spriedumu, 2014. gada 3. aprīlis, *4finance* (C-515/12, EU:C:2014:211, 30. un nākamie punkti), kā arī rīkojumu, 2015. gada 8. septembris, *Cdiscount* (C-13/15, EU:C:2015:560, 38. un nākamie punkti).

42 Skat. rīkojumu, 2013. gada 7. marts, *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154, 29. punkts).

43 Sava pirmā jautājuma formulējumā iesniedzējtiesa izceļ šā aizlieguma automātisko raksturu. Skat. arī šo secinājumu 30.–32. un 50. punktu.

44 Skat. šo secinājumu 55.–59. punktu.

61. Attiecībā uz izņēmumu no šā aizlieguma, kas paredzēti apstrīdētajā valsts tiesību normā, iespējamo ietekmi, kas minēta otrajā prejudiciālajā jautājumā [45], pietiek vien konstatēt, ka divi atkāpes pamati, kas minēti *LOCM* 14. pantā *in fine* [46], ko kompetentās iestādes un Spānijas tiesas var ņemt vērā, lai atbrīvotu no soda pārdošanas ar zaudējumiem veicēju, kas no [šiem atkāpes pamatiem] gūst labumu, ir balstīti uz kritērijiem, kas nav minēti 5.–9. pantā [47], lai gan Direktīvā 2005/29 šajā jautājumā ir veikta izsmeļoša saskaņošana [48].

62. Turklāt es uzskatu, ka pierādīšanas pienākuma pāreja, kas veikta ar šo valsts tiesību normu [49], neatbilst saskaņā ar Direktīvu 2005/29 ieviestajai sistēmai, kurā ir identificētas vairākas komercprakses, kuras jebkuros apstākļos var tikt uzskatītas par "negodīgām", un ir paredzēti nosacījumi, kuriem jābūt izpildītiem, lai kompetentās iestādes varētu šādi kvalificēt un sodīt prakses, kuras neietilpst šajā sarakstā [50].

63. Kā ir norādījusi Komisija, Tiesa jau ir lēmusi, ka īpašie izņēmumi, kas ļauj apiet vispārīgo prakses aizliegumu un kuri ir paredzēti dalībvalsts tiesību aktos, "tomēr sava ierobežotā un iepriekš noteiktā rakstura dēļ nevar aizvietot izvērtējumu, kas obligāti jāveic attiecībā uz katras lietas faktiem un komercprakses "negodīgo" raksturu no Direktīvas [2005/29] 5.–9. pantā noteikto kritēriju viedokļa, ja runa ir [..] par praksi, kas nav minēta tās I pielikumā" [51].

64. Tādā pašā nozīmē Tiesa ir nolēmusi, ka valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru tikai pēc komercprakses aizliegšanas, kas paredzēta iepriekšējas atļaujas saņemšanas pienākuma neievērošanas gadījumā, tiek pārbaudīts minētās komercprakses negodīgais raksturs, nav saderīgs ar Direktīvā 2005/29 paredzēto sistēmu, jo tādējādi no profesionāļa skatpunkta šai praksei tās rakstura un it īpaši ar to saistītā laika faktora dēļ nebūtu nekādas ekonomiskas jēgas [52]. Tādējādi ir ļoti svarīgi, lai pirms prasības par iespējamā soda piemērošanu tiktu veikts prakses negodīgā rakstura izvērtējums *in concreto*, izņemot gadījumus, kuri ir skaidri paredzēti minētās direktīvas I pielikumā.

65. Tādējādi es uzskatu, ka Direktīva 2005/29 šajā ziņā ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā tādi valsts tiesību akti, kādi tiek aplūkoti pamatlietā.

45 Iesniedzējtiesa atzīmē, ka šādi atkāpes no pārdošanas ar zaudējumiem aizlieguma iemesli savukārt nav paredzēti Beļģijas tiesību aktos, kas ir aplūkoti 2013. gada 7. marta rīkojumā *Euronics Belgium* (C-343/12, EU:C:2013:154).

46 Es atgādinu, ka saskaņā ar šo tiesību normu profesionālis, kam tiek pārmests, ka tas ir pārkāpis pārdošanas ar zaudējumiem aizliegumu, var izvairīties no tam noteiktā soda, vai nu pierādot, ka pārdošana ar zaudējumiem ir veikta, lai savas cenas pielīdzinātu viena vai vairāku konkurentu, kas var būtiski apdraudēt viņa noietu, cenām, vai arī atsaucoties uz to, ka attiecīgie produkti ir preces, kas ātri bojājas un kurām tuvojas derīguma termiņa beigas.

47 Šajos Direktīvas 2005/29 pantos nav paredzēta nedz nepieciešamība pielīdzināt cenas konkurentu cenām, nedz tas, ka produkti, uz kuriem attiecas aplūkotā pārdošana, ātri bojājas.

48 Saistībā ar saskaņošanu, kas veikta ar šo direktīvu, skat. it īpaši ģenerāladvokātes V. Trstenjakas secinājumus apvienotajās lietās *VTB-VAB* un *Galatea* (C-261/07 un C-299/07, EU:C:2008:581, 74. un nākamie punkti).

49 Skat. šo secinājumu 30.–32. punktu.

50 Šajā sakarā *Europamur* pareizi norāda, ka pierādīšanas slogs, ko veido pienākums apliecināt, ka pārmestā rīcība, proti, negatīvs fakts, nav negodīga, Direktīvā 2005/29 nav paredzēts un tas ir uzskatāms par ierobežojošāku pasākumu, salīdzinot ar tiem, kas ir paredzēti minētajā [direktīvā], tātad pretēju tās 4. pantam.

51 Spriedums, 2009. gada 23. aprīlis, *VTB-VAB* un *Galatea* (C-261/07 un C-299/07, EU:C:2009:244, 64. un nākamie punkti), kā arī ģenerāladvokātes V. Trstenjakas secinājumi apvienotajās lietās *VTB-VAB* un *Galatea* (C-261/07 un C-299/07, EU:C:2008:581, 84. un nākamie punkti). Šajā ziņā skat. arī spriedumu, 2010. gada 11. marts, *Telekomunikacja Polska* (C-522/08, EU:C:2010:135, 31. un 33. punkts).

52 Skat. spriedumu, 2013. gada 17. janvāris, *Köck* (C-206/11, EU:C:2013:14, 48. un nākamie punkti).

V. Secinājumi

66. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Juzgado Contencioso-Administrativo No 4 de Murcia* (Mursijas provinces Administratīvā tiesa Nr. 4, Spānija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīva 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 ("Negodīgas komercprakses direktīva"), ir jāinterpretē tādējādi, ka tai pretrunā ir tādi valsts tiesību akti, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, ar kuriem vispārīgi ir aizliegts piedāvāt vai īstenot pārdošanu ar zaudējumiem un ar kuriem ir paredzēti pamati atkāpei no šā principa, balstoties uz kritērijiem, kas nav paredzēti šajā direktīvā.